

Utviklingen i alderspensjon per 30. september 2017

Notatet er skrevet av: Bjørn Halse

Sammendrag

I løpet av 2017 har antall alderspensjonister passert 900 000. Ved utgangen av september 2017 var det 912 100 personer som mottok alderspensjon.

Det er ventet at antall alderspensjonister vil vokse også i årene framover. NAVs siste prognose indikerer at antallet vil passere 1 million i løpet av 2021.

49 100 personer ble registrert som nye alderspensjonister i de tre første kvartalene i 2017. Det er noe lavere enn samme periode i 2016, hvor antallet nye alderspensjonister var 50 200. Gjennomsnittlig alder for uttak av alderspensjon var 65 år i de tre første kvartalene i 2017. For kvinner var gjennomsnittlig uttaksalder 66 år og for menn 65 år.

I september 2017 var det 156 100 alderspensjonister som mottok minstepensjon. Det er en økning på 4 900 personer sammenliknet med august 2017. Årsaken til økningen er at Stortinget har hevet satsene for minste pensjonsnivå med virkning fra 1. september 2017, slik at flere blir omfattet av minstesatsene. Satsene ble også endret og hevet utover den vanlige, årlige reguleringen i 2016.

Innhold

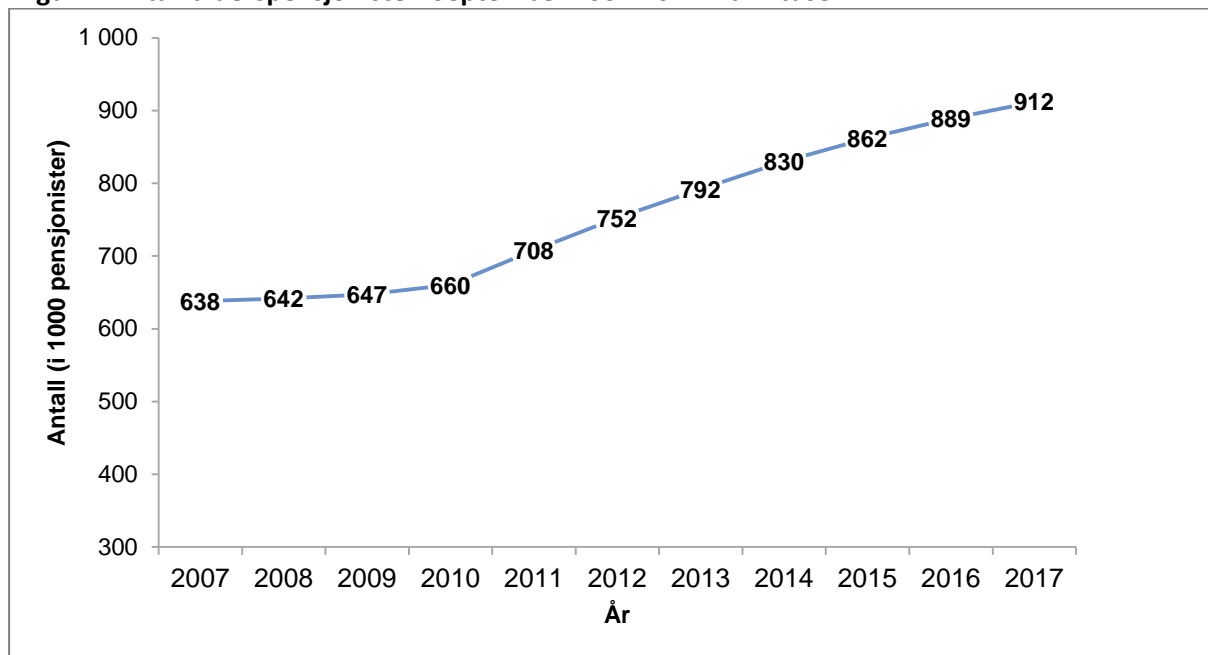
Sammendrag	1
Antall alderspensjonister er nå 912 100	2
1 million alderspensjonister i 2021	2
Kvinner i flertall blant pensjonistene	3
Nesten halvparten av alle menn, 62-66 år, har tatt ut alderspensjon	4
Nye alderspensjonister: Noe færre enn i 2016	5
Tar oftest ut pensjon ved 62 eller 67 år	8
Syssettingen blant alderspensjonister	8
Høyere minstenivå og flere minstepensjonister	10
Gradert uttak, tillegg i pensjonen og kombinasjon med andre ytelser	11
Gradert uttak av pensjon	11
I bruk siden 2016: Pensjon beregnet med innteks- og garantipensjon	12
Alderspensjon i kombinasjon med uføretrygd	12
Skjermingstillegg til tidligere uføre	12
Forsørgingstillegg	12
Statistikk på fylkesnivå	12
Betydelig variasjon i andel alderspensjonister i fylkene	12
Minstepensjonister i fylkene	13

Antall alderspensjonister er nå 912 100

Ved utgangen av september 2017 var det 912 100 personer som mottok alderspensjon. Det er om lag 23 000 flere pensjonister enn per 30. september 2016. Økningen fra september 2016 til september 2017 er på tre prosent.

I løpet av de siste årene har Norge hatt en betydelig økning i antall pensjonister. I september 2007 var antall pensjonister 638 200. Siden da har antallet steget med 43 prosent (fram til september 2017). Den store veksten i løpet av disse årene skyldes særlig to forhold: pensjonering i etterkrigskullene og pensjonsreformen. Ett element i pensjonsreformen i 2011 var å senke nedre aldersgrense for uttak av alderspensjon fra 67 til 62 år. Mange personer har siden valgt å benytte seg av denne muligheten. De store fødselskullene etter 2. verdenskrig har etter hvert nådd aktuell alder for pensjonering, og mange kvinner og menn i disse kullene har tatt ut alderspensjon. For eksempel fylte personer født i 1946-kullet 70 år i løpet av 2016, og de fleste i kullet er nå alderspensjonister.

Figur 1. Antall alderspensjonister. September 2007-2017. Tall i tusen

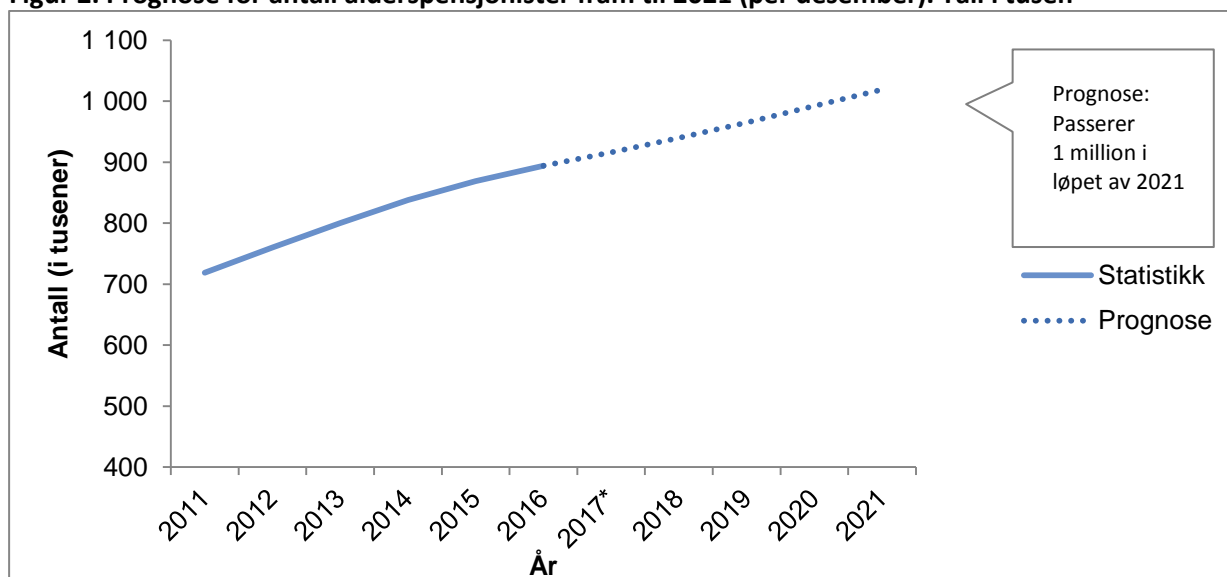

Kilde: NAV

1 million alderspensjonister i 2021

Ifølge NAVs siste prognoser ventes antall alderspensjonister å øke til om lag 940 000 ved utgangen av 2018 og 965 000 i slutten av 2019. Antallet forventes å passere 1 million i løpet av 2021. Anslaget for utgangen av 2021 er 1 019 000 alderspensjonister.

Figur 2. Prognose for antall alderspensjonister fram til 2021 (per desember). Tall i tusen

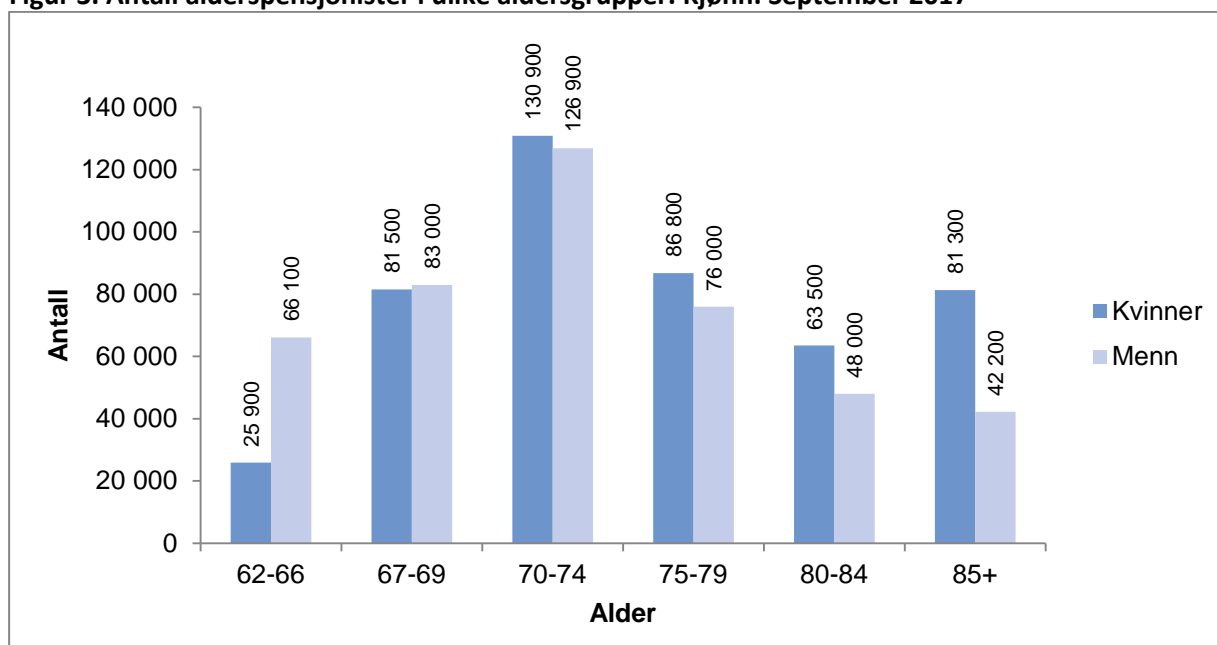
*Tall for 2017 er basert på prognose for utviklingen fra september til desember

Kilde: NAV

Kvinner i flertall blant pensjonistene

Totalt er det 469 900 kvinner og 442 200 menn som var alderspensjonister per 30. september 2017. Kvinner utgjør 52 prosent av pensjonistene og menn 48 prosent. Figur 3 viser at det er flest menn i de yngste aldersgruppene, og at kvinneandelen deretter stiger med alderen. At det er flest menn i gruppen 62-66 henger sammen med at det er flest menn som tar ut pensjon før 67 år. Kvinner lever i gjennomsnitt noe lenger enn menn, og det gjenspeiles i kjønnsfordelingen i de eldste aldersgruppene.

Figur 3. Antall alderspensjonister i ulike aldersgrupper. Kjønn. September 2017

Kilde: NAV

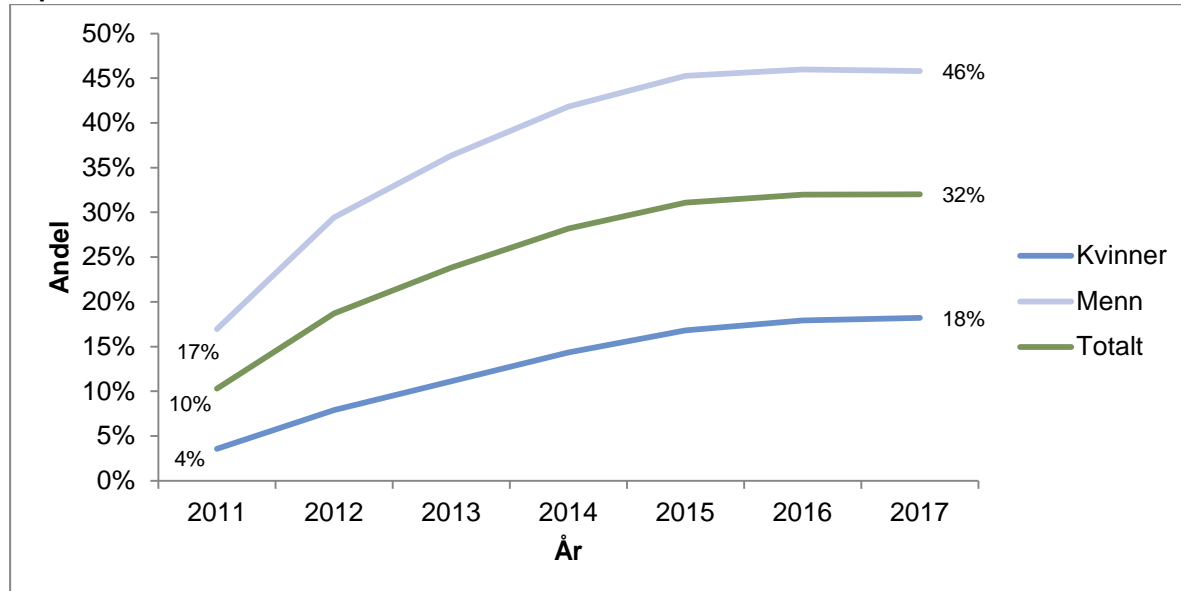
420 700 pensjonister er i alderen 70-79 år. Det utgjør 46 prosent av alle mottakere av alderspensjon. I aldersgruppen som er 80 og eldre, er det 234 900 pensjonister. Det tilsvarer 26 prosent av alle mottakere. 164 400 pensjonister er i alderen 67-69 år, en andel på 18 prosent. Blant 62-66 åringene er det 92 000 personer som mottar alderspensjon. Det utgjør 10 prosent av alderspensjonistene.

Nesten halvparten av alle menn, 62-66 år, har tatt ut alderspensjon

I september 2017 var 32 prosent av befolkningen i alderen 62 til 66 år alderspensjonister – se figur 4. 46 prosent av mennene og 18 prosent av kvinnene i denne aldersgruppen har tatt ut alderspensjon. Siden 2011 har det vært mulig å ta ut alderspensjon fra 62 år og å kombinere jobb og uttak av alderspensjon. Figur 4 viser at det har vært en økende andel som har valgt å ta ut pensjon før 67 år, men at veksten har flatet ut de siste årene.

Viktige årsaker til forskjellene man ser mellom kjønnene, er at kvinner i mindre grad enn menn oppfyller vilkåret for å ta ut tidlig alderspensjon, og at flere kvinner allerede mottar full uføretrygd eller andre pensjoner. Samtidig er det lavere uttakstilbøyelighet blant kvinner også blant dem som har mulighet til å ta ut alderspensjonen før 67 år. Muligens skyldes dette at kvinner har lengre forventet levealder enn menn, og derfor i større grad ser seg tjent med å utsette uttaket av alderspensjon.

Figur 4. Alderspensjonister 62-66 år som andel av befolkningen i samme aldersgruppe. Kjønn. September. 2011-2017.

Kilde: NAV

Om pensjonsreformen og innfasing av regelverk

Fra og med 1. januar 2011 trådte det nye regelverket for alderspensjon i kraft. Fra det tidspunktet har mange rett til alderspensjon fra og med fylte 62 år. Man kan velge å ta ut hel pensjon eller gradert pensjon: 20, 40, 50, 60, eller 80 prosent. I tillegg er det også mulig å kombinere alderspensjonen med andre ytelser, for eksempel gradert uføretrygd.

Pensjonsreformen har et langt tidsperspektiv. Endret regelverk for opptjening og beregning av alderspensjon fases inn for ulike fødselskull etter hvert som de nærmer seg aktuell alder:*

- «Gammel ordning»: årskullet født i 1943 og tidligere
- «Revidert ordning»: årskullene 1944 – 1953**
- «Kombinert ordning»: årskullene 1954 – 1962
- «Ny ordning»: årskullene 1963 og framover

2016 var det første året alderspensjon ble utbetalt etter regler i folketrygdlovens kapittel 20. Da ble 1954-årskullet 62 år og kunne velge å starte uttak av alderspensjon. Årskullene fra 1954 til og med 1962 får alderspensjon opptjent og beregnet etter både folketrygdlovens kapittel 19 og kapittel 20 («kombinert ordning»).

Alderspensjon etter kapittel 20 har to hovedkomponenter: inntektpensjon og garantipensjon. Inntektpensjonen er en del av alderspensjonen som beregnes på grunnlag av den opptjente pensjonsbeholdningen. All pensjongivende inntekt fra 13 til 75 år teller. Garantipensjon er et element i den nye alderspensjonen som er særlig aktuell for dem som har relativt lav opptjening av pensjon. Når opptjente pensjonsrettigheter overstiger et visst nivå, vil den enkelte kun få utbetalt inntektpensjon.

Et viktig moment med de nye reglene er at alle år i arbeid teller med ved beregning av pensjonen, og at man får pensjonsopptjening allerede fra første krone. Med de gamle opptjeningsreglene for alderspensjon oppnådde man full pensjonsopptjening etter 40 år.

*Begrepsbruken på ordningene for de ulike årskullene følger Kjørstad og Syse (2012), «Velferdsrett I» (5. utgave)

**Det var også mulig for personer i 1943-kullet å bli inkludert i «revidert ordning»

Nye alderspensjonister: Noe færre enn i 2016

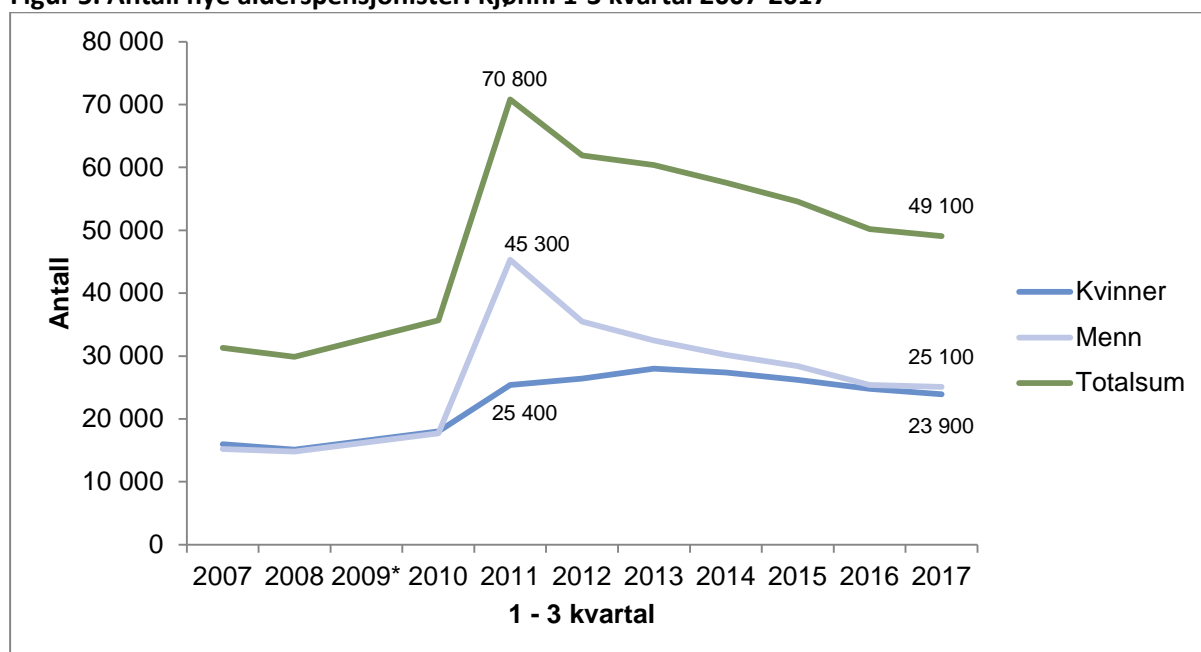
Antall nye alderspensjonister var 49 100 i de tre første kvartalene i 2017 mot 50 200 i samme periode i 2016. Det har altså kommet noe færre alderspensjonister inn i ordningen så langt i 2017 enn i 2016. Det er en nedgang på 2 prosent.

Utviklingen i antall nye pensjonister er vist i figur 5. I 2011 og årene etter var det en stor økning i antall nye alderspensjonister. Høyest tilgang var det i 2011. I de tre første kvartalene i 2011 kom det 70 800 nye pensjonister. Tilgangen i de tre første kvartalene i 2017 er 31 prosent lavere enn i toppåret 2011. Det er særlig menns uttak av pensjon som ga den tydelige toppen i figur 5.

I 2011 ble det mulig å ta ut alderspensjon fra 62 år. Ved innføringen fikk fem årskull mulighet til uttak før 67 år. Senere årskull har kommet inn i ordningen ett av gangen. De fem kullene har bidratt til den nevnte toppen i 2011. Et viktig moment er også at de store etterkrigskullene kom i aktuell alder for alderspensjon.

Et ytterligere forhold som påvirker uttaket av alderspensjon, er at avtalefestet pensjon (AFP) har blitt endret i privat sektor. Tidligere kunne man ikke ta ut alderspensjon sammen med AFP i privat sektor. De fleste AFP-mottakerne ble da alderspensjonister ved 67 år. Med ny AFP i privat sektor kan man ta ut AFP før 67 år. Det er mulig å kombinere privat AFP med jobb. Videre er det er vilkår for uttak av ny AFP i privat sektor at man også tar ut alderspensjon. Det har ført til at flere har tatt ut alderspensjon tidlig. AFP i offentlig sektor er ikke endret. Derfor er det ikke mulig å kombinere utbetaling av alderspensjon og AFP for offentlig ansatte.

Figur 5. Antall nye alderspensjonister. Kjønn. 1-3 kvartal 2007-2017

Kilde: NAV

*Tall for 2009 er beregnet

Sammenheng mellom alderspensjon, tjenstepensjonsordninger og avtalefestet pensjon (AFP) i offentlig og privat sektor

Alderspensjon fra folketrygden er for mange hovedkilden til inntekt etter at yrkeskarrieren er avsluttet. Samtidig har det norske pensjonssystemet en rekke elementer ved siden av alderspensjon. Her omtales to ordninger som har betydning både for størrelse på utbetalinger til den enkelte og for tidligpensjonering i arbeidslivet: tjenstepensjon og avtalefestet pensjon. De aller fleste arbeidstakere er innmeldt i en tjenstepensjonsordning. Videre er et stort antall også ansatt på en arbeidsplass som har tariffavtale mellom arbeidsgiver og ansatte om avtalefestet pensjon (AFP).

Tidspunkt for uttak

Siden 2011 har det vært mulig å starte uttak av alderspensjon fra og med 62 års alder. Uttaket kan gjøres uavhengig av om man er i arbeid eller ikke. Søknad om alderspensjon er altså ikke lenger ensbetydende med et avsluttet yrkesliv. Samtidig er det flere yrkesgrupper som har såkalt særaldersgrense, organisert via tjenstepensjonsordningene. De vanligste særaldersgrensene er 60 og 65 år, og en del kan også slutte inntil 3 år tidligere hvis de har tilstrekkelig tjenestetid. Særaldersgrense gir rett til å slutte i arbeid ved avtalt alder og i noen tilfeller også en plikt. Man får da normalt en særalderspensjon fra tjenstepensjonsordningen som varer fram til 67 år, før man går over på alderspensjon fra folketrygden i kombinasjon med ordinær tjenstepensjon.

Tjenstepensjon

Utbetalinger fra tjenstepensjonsordninger har for mange alderspensjonister stor økonomisk betydning. Per i dag er regelverket for tjenstepensjon i privat og offentlig sektor relativt ulikt. I privat sektor finnes det såkalte innskuddsordninger, ytelsesbaserte ordninger og hybride ordninger. Utbetalt beløp fra tjenstepensjonen kan variere en del mellom ulike pensjonsavtaler (sammenlignet med tidligere lønnsnivå). Tjenstepensjon i offentlig sektor har en ytelsesbasert utforming. Variasjonen i nivå på utbetalt beløp mellom ulike pensjonsavtaler er mindre enn i privat sektor. Samtidig er det en del særordninger i offentlig sektor. En annen forskjell er at utbetalingene fra offentlige tjenstepensjonskasser samordnes med utbetalinger av alderspensjon fra folketrygden. Et eksempel på samordning er at personer med full opptjening i tjenstepensjonskassen får høyere utbetaling i tjenstepensjon hvis alderspensjonen er relativt lav. Ved relativt høye utbetalinger av alderspensjon vil det motsatte være aktuelt: Utbetaling fra den tjenstepensjonen kan bli lavere. Det er ikke samordning mellom tjenstepensjon i privat sektor og folketrygden.

AFP

I offentlig sektor er AFP fortsatt en ordning for å slutte helt eller delvis i arbeid mellom 62 og 66 år. Der er ikke tillatt å kombinere AFP i offentlig sektor med alderspensjon. I privat sektor ble AFP endret i 2011. Det er i dag ikke noen som mottar AFP i privat sektor etter gammel ordning. Den nye ordningen utbetaler blant annet et livsvarig AFP-tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Ordningen har således likhetstrekk med en tilleggspensjon. Det er mulig å ta ut både AFP i privat sektor og alderspensjon samtidig som man er i jobb. For dem som ønsker og har rettigheter til det, er det også mulig å avslutte yrkeskarriere fra 62 års alder og ta ut AFP i privat sektor sammen med alderspensjon. Ved uttak av AFP i privat sektor før 67 års alder, utbetales det et såkalt kronetillegg fram til 67 år. Tillegget gir noe høyere AFP-utbetaling i alderen mellom 62 og 67 år. Samtidig blir utbetalinger etter 67 års alder lavere for dem som har mottatt dette tillegget.

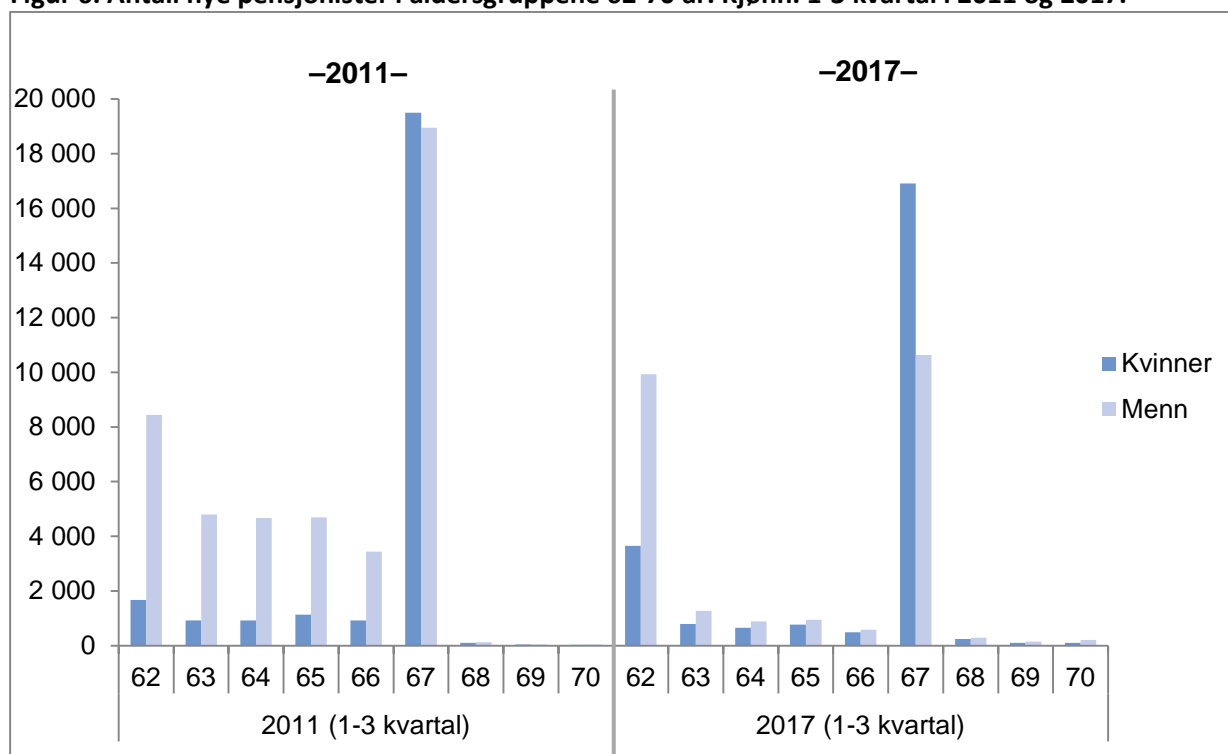
Tar oftest ut pensjon ved 62 eller 67 år

Gjennomsnittlig pensjoneringsalder var 65 år i de tre første kvartalene i 2017. For menn var gjennomsnittsalderen for uttak av alderspensjon 65 år, mens den var 66 år for kvinner. I samme periode i 2011 var snittalder for kvinner 66 år og 65 år for menn. Imidlertid var samlet snittalder noe høyere: 66 år.

Figur 6 viser uttaksalder for kvinner og menn i de tre første kvartalene i 2017 og 2011. Det er klar forskjell på kvinner og menn i uttak. En betydelig større andel kvinner enn menn tar ut alderspensjon ved 67 år. Motsatt er det en større andel menn enn kvinner som tar ut alderspensjon ved 62 år.

I figur 6 er det mer spredning i pensjoneringsalder i 2011 enn i 2017. En viktig årsak er at mulighet til tidlig uttak (62 til 66 år) ble innført i 2011 med pensjonsreformen. Mange av dem som valgte å benytte muligheten for tidlig uttak var eldre enn 62 år på reformtidspunktet.

Figur 6. Antall nye pensjonister i aldersgruppene 62-70 år. Kjønn. 1-3 kvartal i 2011 og 2017.

Kilde: NAV

Syssettingen blant alderspensjonister

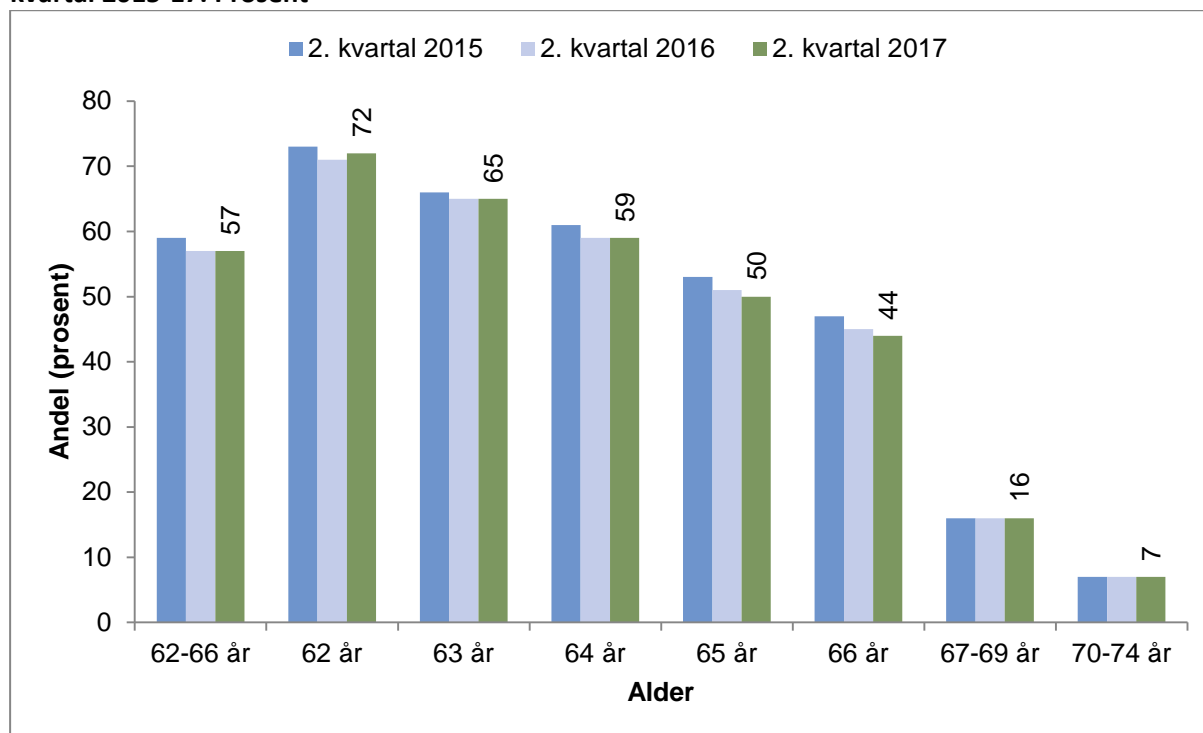
Etter innføringen av pensjonsreformen i 2011 kan mange selv velge når de ønsker å ta ut alderspensjon, innenfor aldersintervallet 62–75 år¹. Alderspensjonen kan fritt kombineres med arbeid uten at pensjonen blir redusert.

¹ De fleksible uttaksreglene medfører at pensjonen øker med uttaksalder, innenfor intervallet fra måneden etter fylte 62 og fram til måneden etter fylte 75 år.

Figur 7 viser hvor stor andel av alderspensjonistene som kombinerer pensjon med arbeid.² Vi gjør oppmerksom på at tallene er per andre kvartal 2017.³ 57 prosent av alderspensjonistene mellom 62 og 66 år kombinerer pensjon med fortsatt arbeid – ved utgangen av andre kvartal 2017. Dette innebærer at over halvparten av dem som var i jobb før uttak av alderspensjon, fortsatt er i arbeid. Det framgår også av figur 7 at det har vært noe nedgang mellom 2015 og 2017 i andel som kombinerer jobb og alderspensjon. Nedgangen er på om lag to prosentpoeng.

Andelen som kombinerer arbeid og pensjon er klart lavere blant dem over 67 år, og er jevnt fallende med alder blant dem under 67 år. Pensjonister som har fylt 67 år, inkluderer dem som har fått overgang til alderspensjon fra andre pensjonsytelser, blant annet uføretrygd. Aldersgruppene før og etter 67 år er således ikke helt sammenlignbare.

Figur 7. Alderspensjonister 62–74 år, etter alder. Andel som kombinerer pensjon med arbeid. Andre kvartal 2015-17. Prosent

Kilde: NAV og SSB

* Merk at det har vært en endring i tidsserien ved innføringen av A-ordningen i 2015, som gjør det vanskeligere å sammenligne tallene i figur 7 med statistikk lengre tilbake i tid

² Vi ser her kun på de som er i et arbeidstakerforhold, dvs. at de er registrert i NAVs arbeidstaker-/arbeidsgiverregister. Total andel som jobber ved siden av pensjonen vil være høyere, siden selvstendig næringsdrivende ikke er inkludert.

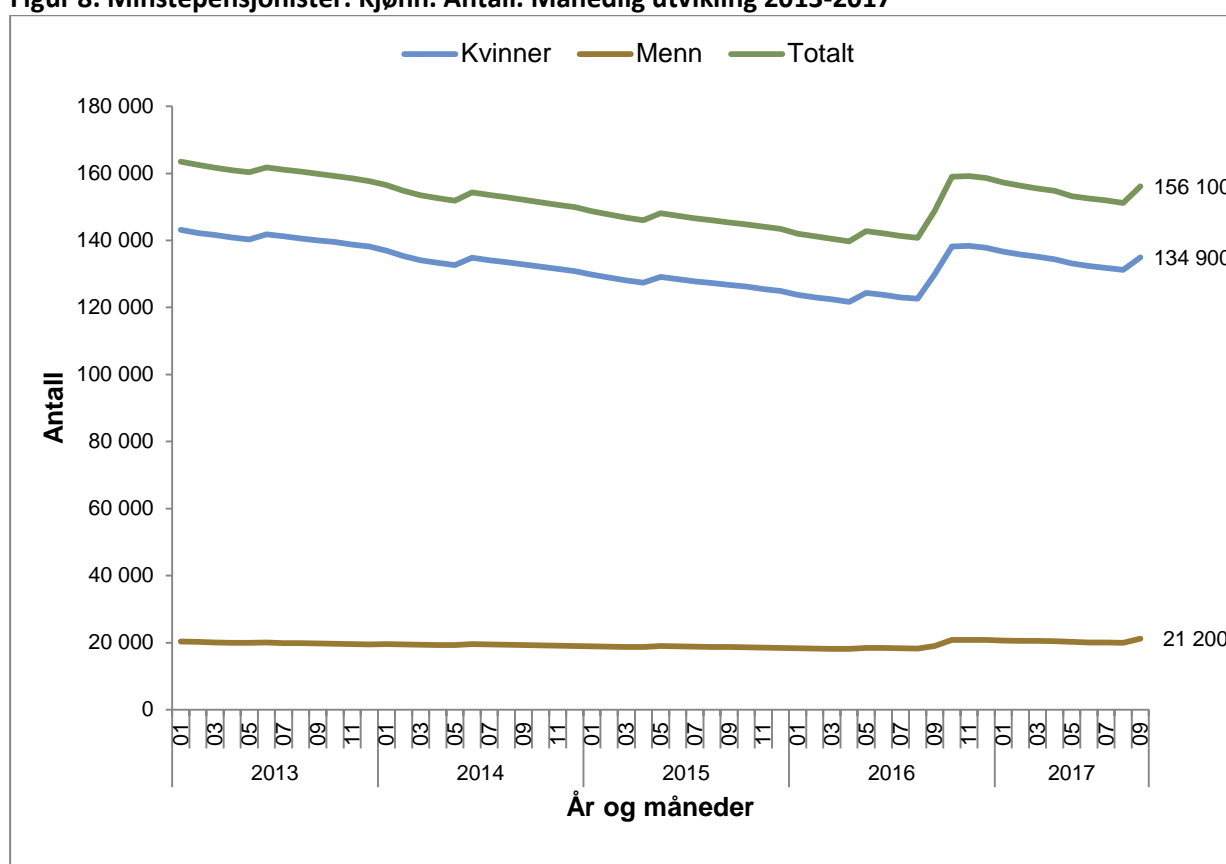
³ Årsaken til at vi oppgir tall for andre kvartal er at dataene vi bruker om arbeidsforhold blir klare litt senere enn de andre datakildene vi anvender

Høyere minstenivå og flere minstepensjonister

Ved utgangen av september 2017 var det 156 100 alderspensjonister som mottok minstepensjon. Dette er en økning på 4 900 personer sammenliknet med august 2017, se figur 8. Årsaken til økningen er at Stortinget har hevet satser for minste pensjonsnivå med virkning fra 1. september 2017. Økningen medfører at flere pensjonister omfattes av de nye og høyere minstenivåene. Både gifte / samboende pensjonister og enslige pensjonister har fått økt sats.

Også i 2016 ble minstenivåatsene hevet utover den vanlige reguleringen (og en ny sats ble innført). Figur 8 viser en klar økning av antall minstepensjonister høsten 2016. Økningen henger sammen med endrede satser. På lengre sikt ventes det et synkende antall minstepensjonister – fordi yngre kull av alderspensjonister har mer opptjening til alderspensjon enn de eldre kullene.

Figur 8. Minstepensjonister. Kjønn. Antall. Månedlig utvikling 2013-2017

Kilde: NAV

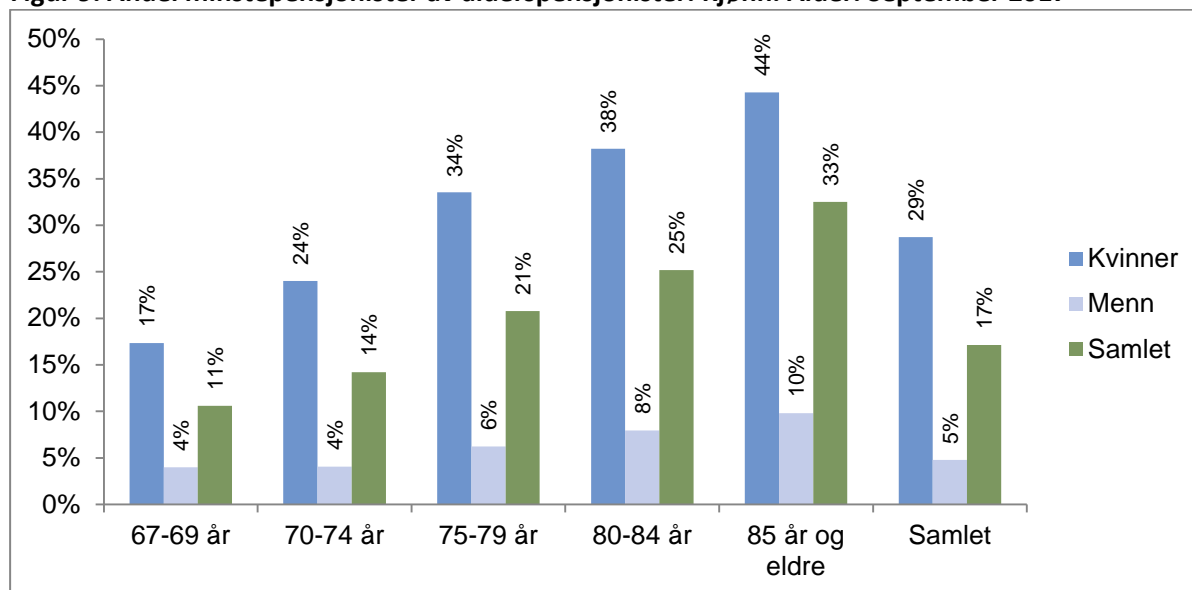
Blant alderspensjonistene var det 17 prosent minstepensjonister i september 2017, se figur 9.⁴ Det er en større andel som mottar minstepensjon blant kvinner enn blant menn. Ved utgangen av september 2017 mottok 29 prosent av pensjonerte kvinner minstepensjon. Blant pensjonerte menn var det 5 prosent som fikk minstepensjon.

⁴ For å kunne ta ut pensjon når man er under 67 år, må alderspensjonen, inklusiv en eventuell AFP, fra privat sektor være lik eller høyere enn minste pensjonsnivå ved 67 år.

Særlig eldre kvinner mottar ofte minstepensjon. Blant kvinner som er 85 år og eldre, var det 44 prosent minstepensjonister som andel av alderspensjonistene i september 2017. I den yngre aldersgruppen 67-69 år var tilsvarende andel 17 prosent for kvinner.

Det er, som omtalt, færre menn som er minstepensjonister. Likevel stiger nivået med alderen også for menn. Blant menn i aldersgruppen 67-69 år var andelen minstepensjonister på 4 prosent. I gruppen som er 85 år eller mer, har denne andelen gått opp til 10 prosent.

Figur 9. Andel minstepensjonister av alderspensjonister. Kjønn. Alder. September 2017

Kilde: NAV

Gradert uttak, tillegg i pensjonen og kombinasjon med andre ytelser

Gradert uttak av pensjon

I september 2017 var det 10 800 personer i aldersgruppen 62-66 år som hadde tatt ut gradert pensjon.⁵ Det utgjør 12 prosent av alderspensjonistene i denne aldersgruppen. Andelen i september 2016 var 11 prosent. I de første årene etter innføringen av gradering (2011), var det en noe høyere andel som valgte gradert uttak. I september 2011 hadde 16 prosent av alderspensjonistene mellom 62 og 66 år gradert alderspensjon.

Uttak av gradert pensjon har vært mer populært blant kvinner enn blant menn. 21 prosent av de kvinnelige alderspensjonistene i alderen 62-66 år, mottok gradert pensjon ved utgangen av september 2017. Tilsvarende andel for menn var 8 prosent.

⁵ Mulighet for gradert alderspensjon ble innført med pensjonsreformen i 2011

I løpet av tre første kvartaler 2017 ble det foretatt 7 700 endringer i grad (både opp og ned). Det er en viss økning fra samme periode i 2016 – hvor det ble gjort 7 000 endringer av gradering i pensjon. Tilsvarende tall for 2015 var 5 900 endringer i gradering.

I bruk siden 2016: Pensjon beregnet med inntekts- og garantipensjon

De nye reglene i folketrygdlovens kapittel 20 har vært i anvendelse siden 2016. Det skjedde i sammenheng med at fødselskullet fra 1954 hadde mulighet til å ta ut alderspensjon fra og med 62 år. I 2017 har også fødselskullet fra 1955 mulighet til å ta ut alderspensjon fra 62 års alder.

I september 2017 var det 27 900 alderspensjonister som mottok pensjon etter en kombinasjon av folketrygdlovens kapittel 19 og 20. (Dette er såkalt «kombinert ordning» – se faktaboks). 17 500 er fra 1954-kullet og 10 500 er fra 1955 kullet. Nesten alle disse personene mottok inntektspensjon. 4 200 personer mottok garantipensjon som en del av alderspensjonen.

Alderspensjon i kombinasjon med uføretrygd

Det var 2 600 personer som kombinerte alderspensjon og gradert uføretrygd (tidligere uførepensjon) i september 2017. Det var om lag samme antall som i juni 2016. Slik kombinasjon ble mulig ved innføringen av pensjonsreformen. I september 2011, året reformen ble innført, var antallet som kombinerte 1 200.

Skjermingstillegg til tidligere uføre

Uføre som går over til alderspensjon, mottar et skjermingstillegg som en del av alderspensjonen. Skjermingstillegget gir en delvis kompensasjon for levealdersjusteringen. Ved utgangen av september 2017 var det 127 000 alderspensjonister som mottok skjermingstillegg. Antallet var 111 000 på sammen tidspunkt i 2016.

Forsørgingstillegg

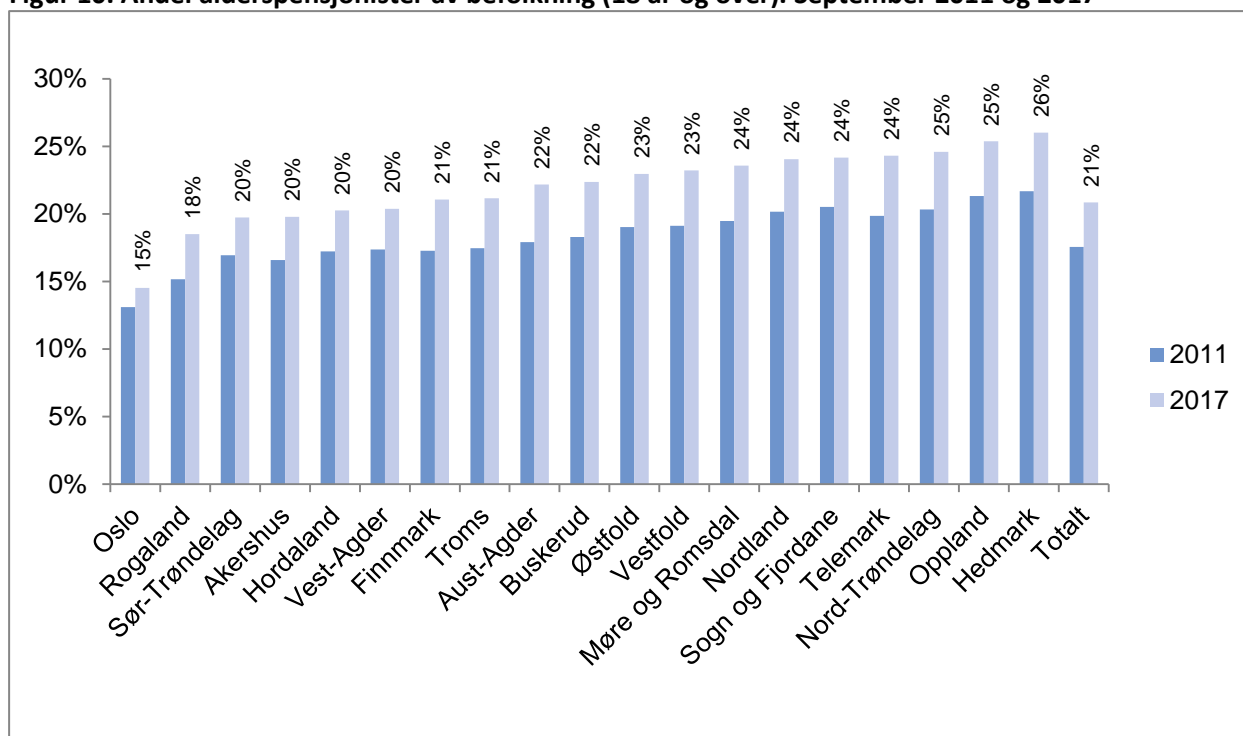
I september 2017 var det 2 000 alderspensjonister som mottok forsørgingstillegg for ektefelle. Det var en nedgang fra 2 600 mottakere i september 2011. I september 2017 mottok 500 personer forsørgingstillegg for barn. Det er en økning fra september 2011, hvor 400 mottok forsørgingstillegg for barn.

Statistikk på fylkesnivå

Betydelig variasjon i andel alderspensjonister i fylkene

Hedmark og Oppland er de to fylkene med høyest andel pensjonister i befolkningen (over 18 år), som vist i figur 10. I Hedmark er 26 prosent av innbyggerne mottakere av alderspensjon, mens det i Oppland er 25 prosent. Oslo har lavest andel pensjonister – med 15 prosent, mens Rogaland har 18 prosent. Fra 2011 til 2017 har det vært økt andel alderspensjonister over hele landet.

Figur 10. Andel alderspensjonister av befolkning (18 år og over). September 2011 og 2017

Kilde: NAV

*Merk at tallene i denne figuren tar utgangspunkt i befolkningen som er 18 år og eldre, mens det andre steder i notatet også er presentert antall pensjonister som andel av hele befolkningen.

Minstepensjonister i fylkene

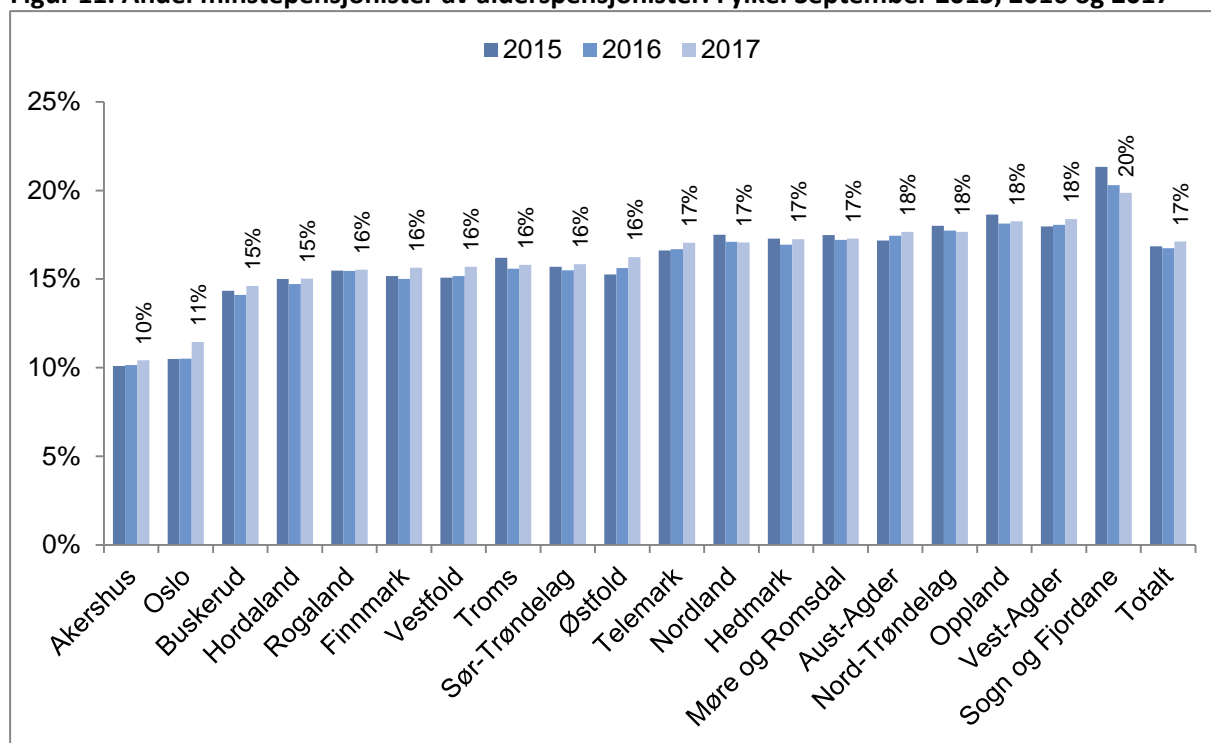
Fra 2015 til 2017 har antallet minstepensjonister steget fordi økte satser har ført til at flere alderspensjonister faller inn under definisjonen av minstepensjonist. Dette har også vært omtalt tidligere i notatet. Økte satser medfører at flere alderspensjonister får et tillegg i alderspensjonen, for at han eller hun skal motta en pensjon som er lik minimumsnivået. Personer som også tidligere har fått utbetaling etter minste pensjonsnivå, vil få en økning i alderspensjonen som tilsvarer økt sats.⁶

I figur 11 er det vist andel minstepensjonister per september i 2015, 2016 og 2017. I 2016 ble endringer innført i september og oktober. I 2017 ble ytterligere endringer innført i september måned. Hvis man sammenligner 2015 og 2016 i denne figuren, så vil ikke alle endringer i 2016 ha trådt i kraft. Det er derfor mest interessant å sammenligne september måned i 2015 og 2017. Figur 11 viser at andelen minstepensjonister har steget fra 2015 til 2017 i mange fylker, men ikke i alle. Alle fylker, bortsett fra Sogn og Fjordane, har hatt økning i *antall* minstepensjonister mellom september 2015 og 2017. Sogn og Fjordane har hatt en svak nedgang i antall minstepensjonister i denne perioden, tross økte satser. Antall alderspensjonister har økt i samtlige fylker i denne perioden.

Sogn og Fjordane og Vest-Agder har de høyeste andelen minstepensjonister per september 2017, med henholdsvis 20 og 18 prosent. Lavest andel minstepensjonister er det i Akershus og Oslo. Akershus har 10 prosent minstepensjonister, og Oslo har 11 prosent i september 2017.

⁶ Merk at minste pensjonsnivå har flere satser, blant annet etter sivilstand.

Figur 11. Andel minstepensjonister av alderspensjonister. Fylke. September 2015, 2016 og 2017

Kilde: NAV